

Antopäivä: 11.08.2022	Voimaantulopäivä: 11.08.2022	Voimassa: toistaiseksi
Lainsäädäntö, johon ohje perustuu: Ilmailulaki (864/2014) 33 §		
Muutostiedot: Tämä ohje korvaa Ilmailulaitoksen Lentoturvallisuushallinnon 15.12.2003 antaman samannimisen ilmailutiedotuksen AIR T14-1.		

Lentokelpoisuusmääräykset ja -tiedotteet

1 Yleistä

Kansainvälisen siviili-ilmailun yleissopimuksen liitteen 8 (ICAO Annex 8) mukaisesti ilma-aluksen suunnitteluvaltion velvollisuutena on antaa muille asianomaisille valtioille kaikki ne tiedot, jotka suunnitteluvaltio ilma-aluksen jatkuvan lentokelpoisuuden ja lentoturvallisuuden varmistamiseksi pitää välttämättömänä. Nämä tiedot voidaan julkaista mm. muutostöitä, osien vaihtoa, tarkastuksia, huoltoja tai muutoksia lentotoimintarajoituksiin ja -menetelmiin koskevinä määräyksinä (Airworthiness Directive tai vastaava; Suomessa lentokelpoisuusmääräys).

2 Kansallisen sääntelyn alaiset ilmailuvälineet

Liikenne- ja viestintävirasto julkaisee tarvittaessa lentokelpoisuusmääräyksiä kansallisen sääntelyn alaisille ilma-aluksille, moottoreille, potkureille sekä osille ja laitteille jatkuvan lentokelpoisuuden varmistamiseksi. Lentokelpoisuusmääräys julkaistaan, kun ilma-aluksessa olevan vian tai puutteen on todettu vaarantavan lentoturvallisuuden.

Lentokelpoisuusmääräykset perustuvat yleensä tyyppihyväksynnän haltijan (tai valmistajan, jos ilmailuvälineellä ei ole tyyppihyväksyntää) julkaisemiin huolto- tai muutostiedotteisiin, jotka toimivaltainen ilmailuviranomainen on hyväksynyt ja määrännyt pakollisiksi Suomessa rekisteröidyille ilma-aluksille.

Suomalaisille lentokelpoisuusmääräyksille annetaan juokseva numero M XXXX/YY, jossa YY on julkaisuvuoden kaksi viimeistä numeroa. Kun lentokelpoisuusmääräys korvaa aikaisemmin julkaistun, sille annetaan uusi numero, mikäli se vaatii toistuvia toimenpiteitä tai kun toimenpiteet on tehtävä uudestaan, vaikka ne olisi jo tehty korvatun määräyksen mukaisesti.

Kun kysymyksessä on kertatoimenpide eikä korvaava määräys vaadi lisätoimenpiteitä (muutoksen syynä on esimerkiksi määräyksen kohteena olevien ilma-alusten tyyppien lisääminen, asiavirhe tms.), lentokelpoisuusmääräyksen numero pysyy samana, ja siihen lisätään ainoastaan muutoksen järjestysnumero ("Muutos N").

Suomalaista suunnittelua olevaan ilma-alukseen asennetulle muussa maassa valmistetulle moottorille, potkurille, osalle tai laitteelle voi suunnittelumaan viranomainen julkaista lentokelpoisuusmääräyksen. Tällöin noudatetaan seuraavassa kohdassa esitettyä menettelyä.

3 EU:n sääntelyn alaiset ilmailuvälineet

Euroopan unionin lentoturvallisuusvirasto EASA (European Union Aviation Safety Agency) aloitti toimintansa 28.9.2003. EASA on toimivaltainen ilmailuviranomainen EU:n sääntelyn alaisten ilmailuvälineiden suunnittelun hyväksynnän osalta ja julkaisee siten näiden ilmailuvälineiden suunnittelun turvallisuuteen liittyvät lentokelpoisuusmääräykset, kun ilmailuvälineen suunnitteluvaltio on EU:n jäsenvaltio. EASAn pääjohtajan päätöksellä tyyppihyväksytyjen ilma-alusten omistajien, käyttäjien ja haltijoiden on noudatettava ilma-alusta sekä siihen asennettuja moottoreita, potkureita, osia ja laitteita koskevia asianomaisen suunnitteluvaltion julkaisemia lentokelpoisuusmääräyksiä, jollei pääjohtaja toisin päättä. Tällöin EASA julkaisee oman lentokelpoisuusmääräyksensä, jota noudatetaan jäsenvaltioissa alkuperäisen suunnitteluvaltion julkaiseman lentokelpoisuusmääräyksen sijasta.

Ne lentokelpoisuusmääräykset, jotka suunnitteluvaltio on julkaissut ennen toimivallan siirtymistä EASAlle, ovat edelleen voimassa, jollei niitä ole korvattu uudemmilla EASAn julkaisemilla lentokelpoisuusmääräyksillä.

EU:n huoltotoiminta-asetuksen (komission asetus 1321/2014) mukaan ilma-aluksen omistaja (tai rekisteriin merkitty käyttäjä, jos sellainen on) on velvollinen huolehtimaan siitä, että kaikkia ilmailuvälinettä koskevia lentokelpoisuusmääräyksiä noudatetaan. Omistaja voi siirtää sopimuksella vastuun huoltotoiminta-asetuksen mukaisesti hyväksytylle jatkuvan lentokelpoisuuden hallintaorganisaatiolle tai yhdistetylle lentokelpoisuusorganisaatiolle.

Liikenteen turvallisuusvirasto laati vuoden 2015 loppuun saakka tiedotteen sellaisesta suunnittelumaan julkaisemasta lentokelpoisuusmääräyksestä, joka koskee muita Suomen ilma-alusrekisteriin merkittyjä tyyppihyväksytyjä ilma-aluksia kuin liikenneluokkaan kuuluvia. Lentokelpoisuustiedotteille annettiin juokseva numero T XXXX/YY, jossa YY on julkaisuvuoden kaksi viimeistä numeroa. Tiedotesarjan ensimmäinen numero on 5000.

Jukka Sironen

Päällikkö

Lentokelpoisuus, henkilöluvat ja turvallisuustieto